

PEŘIMOV

List pro sousedy a chalupáře

XXVI. ročník

*Müllerův most přes Jizerku. Velké finanční náklady na jeho výstavbu nehezky změnilly osudy Müllerova rodu.
Více v textu M. Jiříšty.*

Vážení spoluobčané, chalupáři a příznivci obce Peřimov,

zdravíme Vás s prvním číslem Zpravodaje v letošním roce. Je před námi rok, ve kterém nás čekají dvoje volby. Nejprve to budou 7. a 8. června volby do Evropského parlamentu a na podzim volby do zastupitelstva kraje a do Senátu Parlamentu ČR. V obci proběhne 6. dubna svoz nebezpečného odpadu, bude přistaven kontejner na velkoobjemový odpad a elektroodpad, zároveň plánujeme každoroční akci Uklidíme Peřimov. 1. května bychom se měli společně se sousedními obcemi sejít u peřimovského mostu (akce je v jednání). 19. května se uskuteční jubilejní 40. ročník Peřimovské desítky, proto obec pořídí drobné upomínkové předměty. 29. června je naplánováno pořádání řízkobraní společně s ukázkami dřevosochání a odpoledne posezení s hudbou. Na 13. července připravujeme vítání našich nových občánků. To je zhruba plán akcí na první pololetí.

Začátek roku byl pro nás ve znamení kontrol, nejprve kontrola OSSZ, která zrevidovala poslední čtyři roky, a v únoru jsme zdárně absolvovali audit Krajského úřadu, který přezkoumal hospodaření za rok 2023. V březnu počasí dovolilo a mohly být instalovány fotovoltaické systémy na budovu OÚ a bývalé prodejny. Na tuto akci obec obdržela rozhodnutí o přidělení dotace ve výši 730.846,85 Kč. Dále byly uzavřeny veřejnoprávní smlouvy s městem Jilemnice (spolufinancování sociálních a pečovatelských služeb) a byl dotažen bezúplatný převod vlastnického práva k p.p.č.1757/1 v KÚ Peřimov mezi obcí a Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Zaměstnankyně městské knihovny v Semilech udělaly velkou vyřazovací akci v naší knihovně, zájemci o vyřazené knihy se mohou přijít podívat vždy v úřední hodiny OÚ (pondělí a středa od 15 do 18 hod.) a v případě zájmu si mohou knihy za symbolickou cenu odkoupit. Přispěli jsme také na provoz babyboxu v Jilemnici, podpoříme i Svaz tělesně postižených. Po deseti letech pořídíme novou výpočetní techniku do kanceláře OÚ. Na území ORP Jilemnice se připravuje založení druhého dobrovolného svazku *Jilemnicko – společenství obcí*. Ten stávající *Jilemnicko – svazek obcí* bude zaměřený na odpadové hospodaření, nový spolek se bude věnovat ostatním činnostem. Obec souhlasí se založením nového svazku a stane se jeho členem.

Na závěr bychom Vám chtěli popřát klidné svátky jara, užijte sluníčka a dětem bohatou pomlázku.

Vaše zastupitelstvo

Plánované akce

Sobota 6. dubna

- 8 h - svoz nebezpečného odpadu
- od 8 h bude přistaven kontejner na velkoobjemový odpad, elektroodpad, železo, dřevo a nábytek
- od 13 h **úklid Peřimova** – pytle budou k dispozici na OÚ, po skončení akce bude na hřišti připraveno malé občerstvení

Středa 1. května – setkání u peřimovského mostu přes Jizeru

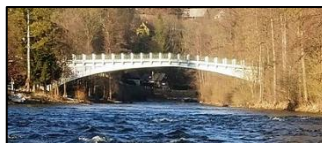
Sobota 4. května – vatra při příležitosti svátku **sv. Floriána**

Neděle 19. května – 40. ročník **Peřimovské desátky**

Sobota 8. června – **dětské odpoledne** na hřišti od 14 h

Sobota 15. června – zvěřinové hody

Sobota 29. června – řízkobraní + dřevosochání

Prvomájová slavnost

Vážení přátelé, obecni zastupitelstva čtyř obcí - Mříčnice, Dolní Sytové, Peřimova a Bystré – pro Vás připravují prvomájové setkání u peřimovského mostu. Bude pro Vás zajištěn malý kulturní program divadelních spolků, výstava o historii stavby peřimovské silnice a mostu přes Jizeru a drobné občerstvení ve stánkovém prodeji. Podrobnější informace zašlou obecní úřady koncem dubna prostřednictvím SMS z informačního centra. Srdečně Vás všechny zveme.

„Přidte pobojt.“

MJ

Odpadové hospodářství

Připomínáme povinnost všech občanů, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v Peřimově nebo mají v obci stavbu určenou k rekreaci, uhradit **poplatek za odpady na rok 2024 ve výši 700 Kč**. Poplatek lze uhradit na OÚ v pondělí a ve středu od 15.00 do 18.00 nebo zaslat na účet 10027581/0100 s uvedením čísla popisného jako variabilního symbolu. Splatnost poplatku je do 30. 4. 2024.

V roce 2021 vešel v platnost nový zákon o odpadech, který s sebou přináší několik změn a omezení. Zákon se snaží o snižování smíšeného nevytříděného komunálního odpadu stanovením ročního limitu na občana. V roce 2024 je tento limit 170 kg/občan, v roce 2025 160 kg/občan a v každém následujícím roce je to vždy o 10 kg méně (v roce 2029 už pouze 120 kg na občana). Cena za uložení jedné tuny na skládku je 500 Kč, při překročení stanovené hranice je uložení výrazně zdraženo – každá tuna navíc bude obec stát v roce 2024 1250 Kč, v roce 2025 1500 Kč a v roce 2029 1850 Kč.

Od roku 2025 musí vytříděné (recyklovatelné) složky komunálního odpadu tvořit alespoň 60 % z celkového množství komunálních odpadů. Toto procento vytříděnosti se bude nadále zvyšovat – v roce 2030 na 65 % a v roce 2035 dokonce na 70 %.

Od 1. ledna 2025 obci vzniká povinnost zajistit vedle odděleného sběru nebezpečného odpadu, papíru, plastu, skla, kovu, bioodpadu, jedlých olejů a tuků nově také sběr textilu.

Odpady v Peřimově v roce 2023:

Obec dosáhla téměř 60 % vytříděného odpadu, kterou pro rok 2025 určila legislativa.

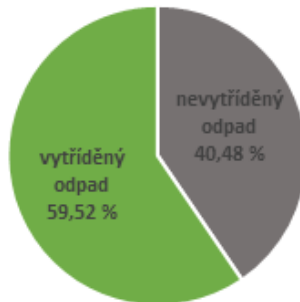
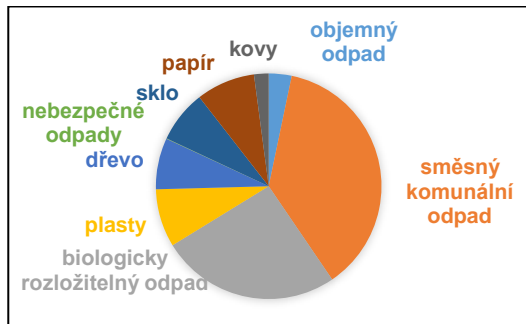
Vývoz a likvidace odpadu: 384 449 Kč (z toho vývoz popelnic 153 744 Kč, 29 t)

Financování:

Poplatky 236 690 Kč

Odměna za vytříděný odpad: 81 679 Kč

Doplatek z rozpočtu obce: 66 080 Kč

Společenská kronika

Jubilea v roce 2024

(jubilejní věk 70, 75, 80, 85 ...):

99 let:

Marie Enochová (3. 11. 1925), čp. 20

90 let:

Jaroslav Nechanický (7. 4. 1934), čp. 49

80 let:

Jiřina Jechová (21. 7. 1944), čp. 27

75 let:

Dagmar Paclíková (19. 6. 1949), čp. 102

Hana Hejralová (26. 2. 1949), čp. 132

Helena Špacírová (28. 2. 1949), čp. 136

Dana Havelková (5. 8. 1949), čp. 14

70 let

Margita Budínová (2. 1. 1954), čp. 135

Josef Repaský (10. 4. 1954), čp. 136

Valerie Novotná (27. 10. 1954), čp. 118

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a hodně štěstí a spokojenosti do dalších let.

Pohyb obyvatelstva v roce 2023:

Narození:

Viktoria Mihok (17. 4. 2023), čp. 107

Šimon Strnádek (25. 11. 2023), čp. 136

Úmrtí:

Josef Kobr (21. 3. 2023), čp. 36

Helena Kobrová (6. 6. 2023), čp. 36

Petr Holec (27. 7. 2023), čp. 143

Radomíra Zemánková (14. 10. 2023), čp. 7

Přistěhovaní:

Dominika Pittnerová (26. 4. 2023), čp. 107

Jakub Zelenka (14. 6. 2023), čp. 70

Aneta Otýlie Adámková (3. 7. 2023), čp. 137

Alena Mašková (31. 7. 2023), čp. 134

Odstěhovaní:

Petr Kobr (24. 5. 2023), čp. 36

Antonín Janata (7. 6. 2023), čp. 88

Josef Paclík (25. 9. 2023), čp. 102

Jana Scholzová (1. 11. 2023), čp. 44

Jiří Lukeš (6. 11. 2023), čp. 87

V průběhu roku 2023 počet obyvatel Peřimova klesl z 283 na 280.

V neděli 10. března 2024 zemřela po těžké nemoci ve věku 60 let paní **Nataša Horáčková**. Pocházela z Jilemnice a od roku 1985 žila v Peřimově, kde se svým manželem vychovali dvě dcery, Báru a Petru. Mnoho let pracovala v místním zemědělském družstvu. Mnozí si ji budou pamatovat z obchůdku u Mumlavy v Harrachově nebo ze skály na Vápence, kde ráda trávila své volné chvíle. Kdo jste ji znali, věnujte jí tichou vzpomínku.

Příběh ze sešského gruntu čp. 1

Každý dům v Peřimově má svoji historii, svůj příběh, který se odehrával po řadu generací rodů, které v chalupě nebo na statku prožily krásné, někdy však také krušné a smutné časy. Příběh na statku čp. 1 se zprvu odvíjel velmi slibně a nadějně, závěr však patří mezi ty smutnější.

Mnozí z vás, kteří jste se do Peřimova přistěhovali, jste patrně nikdy nebyli v peřimovském lomě, nepřecházeli jste po mostě Müllerových přes Jizerku do Arnoštova, nešli jste po cestě kolem opuštěného a zchátralého peřimovského statku čp. 1 a možná ani netušíte, kde se dnes tato trochu tajemná část obce nachází. Přitom stačí sejít z Příčnice u družstevního uložistiště chlévské mrvy kolem spodní hrany lesa na Hrádečku a za pár set metrů potkáte nejprve částečně zarostlý opuštěný lom na kámen a pak projdete kolem opuštěného Müllerova statku po cestě, která vás přivede na most přes Jizerku. A právě tento most hraje v našem smutném příběhu jednu z hlavních rolí.

Ale začněme popořádku. K peřimovskému gruntu čp. 1 patřilo 12 hektarů půdy. Majitelé gruntu se tedy řadili k tzv. půlsedlákům nebo byli označováni jako drobní zemědělci. Výměru kolem 10 ha měla v Peřimově většina zemědělců. Bylo to hospodářství, které rodinu užívalo, ale zbohatnout hospodařením na takové výměře se povětšinou nedalo.

V archívních knihách můžeme dohledat, že patrně prvním majitelem usedlosti čp. 1 byla rodina Lešákových. V roce 1800 je zde hospodářem Václav Lešák s manželkou Marií. Václav v roce 1834 ve věku 84 let umírá, hospodářem v té době byl už jeho syn Josef Lešák, který však v roce 1843 ve věku 51 let zemřel. Po jeho smrti na gruntu hospodaří jeho syn Jan, který má za manželku Františku roz. Lukšovou, dceru Jiřího Lukše, rolníka a starosty z Peřimova čp. 96. Musela to být mezi Janem a Františkou velká láska, když uznávaný a oblíbený starosta Lukeš z přísně praktikující katolické rodiny svolil ke sňatku své dcery s Janem Lešákem na grunt, kde se hospodaří aktivně hlásili k víře evangelické.

V dosud nezjištěné době se majitelem čp. 1 v Peřimově stává Hynek Nechanický (1846–1909), ten je však současně majitelem sousedních pozemků a usedlosti čp. 66.

Všechny děti Lešáků a Nechanických, které hospodařily na gruntu čp. 1, navštěvovaly peřimovskou školu. Ač se na hornosyrovskou školu děti dívaly přes řeku Jizeru, musely za každého počasí překonávat po polních cestách poměrně velkou vzdálenost do školy peřimovské. V roce 1894 se v čp. 1 narodila Františka Nechanická a v roce 1909 umírá v čp. 1. její otec, hospodář Hynek Nechanický.

Do čp. 1 se 1. 7. 1911 přistěhoval evangelík Robert Müller (nar. 11. 11. 1881), syn řezníka z Vysokého nad Jizerou, který nastoupil na statek čp. 1 jako čeledín. Po dvou letech služby na statku si v červenci 1913 bere nezletilou devatenáctiletou Františku Nechanickou (nar. 20. 6. 1894) za ženu. Svolení ke sňatku tehdy nezletilá Františka musel dát její poručník Josef Opočenský, rolník z Peřimova, čp. 78. Dne 19. 12. 1920 se jim narodila dcera Vlasta.

Müllerův statek čp. 1 skončil bez polnosti, bez lomu a bez původních obyvatel. Dnes už má jiné majitele a jeho další příběh bude určitě veselejší.

V hospodaření se jim dařilo, měli pár koní a v chlévě několik kusů dobytka. Ze straně na jedné jejich parcele vykukovala melafyrová skála, z níž si sousedi za protislužbu občas odváželi kámen na stavbu nebo na opravu cesty. Podnikavý Robert zvažoval možnost otevřít si funkční a prosperující kamenolom. Podařilo se mu pro tento podnikatelský záměr přesvědčit i svoji manželku a začali plánovat. První, co takový lom musí mít, je přístupná cesta. Nejbližší to je k silnici na Vichovou. V cestě však je přejezd přes železniční koleje a říčka Jizerka, kterou lze přejít přes dřevěný můstek pro pěší.

Müllerovy čeká nelehký úkol vybudovat přes Jizerku bytelný most, který udrží nákladní auta plná kamene. Robert zadal architektovi úkol vypracovat projekt na železobetonový most.

28. 3. 1934 podávají Müllerovi na Okresní úřad v Jilemnici žádost o povolení živnosti na provoz kamenolomu.

31. 1. 1935 proběhlo místní šetření k povolení otevřít lom na kámen na parcele 420/1. Přizvání geologové zjistili, že ložisko kvalitního melafyru, který byl mnohými do té doby považován za čedič, je vyhovující a ve značném množství 200 000 – 250 000 kubíků rostlé skály. Zároveň bylo majitelům odborníkem sděleno, že v době všeobecné stavební horlivosti se jedná o obrovské bohatství.

27. 3. 1935 došlo k oficiálnímu schválení provozování této živnosti, ovšem za určitých podmínek. Kamenolom musí být oplocen a přístupové cesty opatřeny výstražnými tabulemi.

17. 8. 1934 byla zaslána žádost na Okresní úřad v Jilemnici na vodoprávní povolení k postavení mostu přes Jizerku, který má spojit pozemek č. kat. 427 peřimovského katastru na břehu levém s pozemkem č. kat. 96/5 vedle státní silnice v katastru Horní Sytové na pravém břehu. Na základě vypracovaného projektu a ekonomické rozvahy si pan Müller zajistil úvěr u Státní spořitelny ve výši 45 000,- Kč. Protože Hynek Nechanický přepsal všechny pozemky na svoji dceru Františku, muselo být také zažádáno o půjčku na její jméno.

Při stavebním komisionálním šetření bylo zjištěno, že podle vypracovaného projektu má být přemostění vybudováno tak, že na břehové zídky má být vložena nosná konstrukce tak, aby průtočná šířka jediného mostního otvoru činila mezi břehovými opěrami 14 metrů a světlá výška od srovnaného dna Jizerky až ke spodní hraně mostu 2,50 m. Nosnou konstrukci má tvořit 5 železných nosičů. Na nich budou uloženy dřevěné mostiny se štěrkovou vozovkou. Průjezdni šířka mezi zábradlími má být 4,50 m.

Při stavebním místním šetření bylo přikázáno projekt upravit. Pilíře mohly být postaveny pouze 12 m od sebe, což je o 2 metry méně, než je v původním projektu, ale výška od dna po spodní hranu konstrukce musí být značně vyšší. Komise předepsala 4 metry této výšky. Dále bylo přikázáno, že hlína z vykopaných základů pro boční pilíře nesmí být pouštěna po vodě, ale musí být odvezena mimo vodní toky na pozemek majitele, aby při větších vodách nedocházelo k odplavování vykopané zeminy.

Zástupce Správy státních silnic z Trutnova si kladl za podmínku, že nájezdová cesta musí mít povrch zpevněný štetem a štěrkem. Nájezd na silnici musí být 8 m široký. Zástupce Československých státních drah z Hradce Králové si kladl také řadu podmínek při úpravě přejezdu přes koleje. (Původní přechod přes koleje byl řešen při prvním místním šetření již 23. 3. 1928, kdy se jednalo o přechod kolejí na cestě k novému, tehdy ještě dřevěnému mostu přes Jizerku.) Předseda Župy krkonošského klubu československých turistů žádá, aby nového mostu mohlo být i v budoucnu, jako u předešlého dřevěného mostu, kdykoliv použito pro přechod bezplatně.

Významné technické změny v projektu stavby mostu a úpravy přístupové cesty si vyžádaly značné navýšení nákladů. Müllerovi zvýšili půjčku o 25 000,- Kč. Úvěr u Čsl. spořitelny tedy činil 70 000,- Kč s 5% úrokem. Úvěr u Státní spořitelny v Jilemnici byl otevřen a stavební četa se pustila do budování nového mostu.

Hospodář Robert Müller se svojí ženou hospodařili na svých polích a ve volných chvílích připravovali lom na lámání kamene a každou volnou chvíli bedlivě sledovali, jak se rodí jejich nový most. Kvůli náročnému zajišťování některých stavebních materiálů se stavba mostu a přístupové cesty protáhla na několik let. Nastala doba splácení dluhu a těžba kamene dosud nemohla být prováděna, neboť by ho nebylo možno transportovat. Státní spořitelna Müllerovým stahovala všechny drobné výdělký z hospodářství. Nezbyly tak potřebné peníze na obnovu a nákup zemědělských strojů, hnojiva na pole a hospodářství se řítilo do úpadku.

Dcera Vlasta se 10. 6. 1944 provdala za Františka Hrubého. Měl své civilní zaměstnání v nedaleké továrně, ale po příchodu domů v hospodářství pomáhal, co mu síly stačily. Také Vlasta

pracovala v n. p. Mileta ve Štěpanicích, v hospodářství však ze zdravotních důvodů pomáhat nemohla. Po večerech doma šla kapesníky a dodávala je do Milety. Narodil se jim syn Josef, kterého si však otec František příliš neužil. Při cestě z práce chodil domů po železničním mostě a jednou se mu stalo toto zakázané zkrácení cesty osudným. Projíždějící nákladní vlak ho na mostě zachytil a usmrtil.

Těžko se hospodařilo starým Müllerovým. Mladé síly v hospodářství chyběly a hospodářství se postupně dostávalo do hlubokého úpadku. Neměli na zaplacení daní, neboť všechny vydělané peníze šly na splátky velkého dluhu do spořitelny. Když za rok 1953 nezaplátil Robert Müller poprvé daně, sebraly mu státní úřady i jeho malý důchod. Ocítl se tak bez jakýchkoli finančních prostředků. Nestíhali se ženou ani obdělávat všechny polnosti. Chlévská mrva od tří kusů dobytka a jednoho koně nestačila na hnojení polí a na umělá hnojiva peníze nebyly. Nechávali proto některá pole úhorem. Když ale zůstanou pole ladem více let, dojde k značnému zaplevelení.

Okresní zemědělská správa všem soukromým zemědělcům i družstevníkům předepisovala povinné dodávky hospodářských plodin s ohledem na výměru pastvin a orné půdy. Za dodávky státu dostávali předem stanovené peníze. Pokud neplnili na 100 %, dostali pokutu. Müllerovým zůstaly některé parcely ležet ladem i několik let a dluh se kvůli pokutám u finančního úřadu zvětšoval. Vedení MNV Peřimov přidělilo tato neobdělávaná Müllerova pole k pachtu jiným soukromým zemědělcům v obci a zároveň jim byly od zemědělské správy zvýšeny státní dodávky některých zemědělských plodin.

Za vdovou Vlastou Hrubou začal docházet Stanislav Veselý, který v té době pracoval v syrové cihelně. Později, když cihelna měla odstávku, se přestěhoval do Liberce, ale za Vlastou pravidelně v sobotu na neděli dojížděl a Müllerovým pomáhal v hospodářství. Jednou v létě, když pomáhal při senoseči, potkal u souseda Josefa Opočenského na jeho louce agitační trojici, která se chystala jednoho z posledních soukromých hospodářů, Josefa Opočenského z čp. 66, přemluvit, aby vstoupil do družstva. Veselý se s nimi pohádal. Řekl jim, ať nezdržují hospodáře od práce, a Pepíkovi před nimi řekl, ať zůstanou, kde je, jinak že bude chodit po žebrotě jako Müllerovi. To se agitátorům velmi nelíbilo, a tak měl tento spor soudní dohru.

Soudní výpověď jednoho ze tří agitátorů při hlavním přelíčení u Okresního soudu v Jilemnici – doslovná citace: „K případu Stanislava Veselého uvádím, že jsem byl určen jako člen agitační skupiny pro rozšiřování členské základny v JZD Peřimov, okr. Jilemnice. Dne 24. 6. 1958 kolem deseti hodin jsme šli navštívit zemědělce Josefa Opočenského z Peřimova čp. 66. Tohoto jsme nezastihli doma, a proto jsme šli za ním na louku, která je poblíž Müllerova lomu. V těchto místech na polní cestě potkali jsme povoz s jedním koněm, se kterým jel neznámý muž. Když jsme přicházeli k Opočenskému, neznámý muž přepřáhl koně z vozu do obraceče, koně předal Müllerovi a sám šel směrem k Opočenskému. Když jsme k Opočenskému přicházeli, tak neznámý muž s Opočenským už mluvil a zaslechl jsem, že neznámý muž žádá na Opočenském koně s obracečem, aby mohl pomoci Müllerovi. Opočenský neznámému muži řekl, že mu koně půjčit nemůže a že má ještě práci asi na půl hodiny.“

Při uvedeném rozhovoru jsme pak k Opočenskému došli a řekli jsme mu, že jdeme za ním projednat nějakou věc. Opočenský na to řekl, že je tak důležitou osobou, když je tak vyhledáván. Přitom ještě Opočenský mluvil s neznámým mužem a tento Opočenskému řekl, aby se nenechal zdržovat, ať vezmou raději hrábě a jdou pomoci a neflákají se tady.

Po tomto Opočenský s koněm odjel a neznámý muž odešel na druhou stranu louky, kde byla Opočenská. Když se Opočenský vrátil zpět, tak tohoto jsme opět požádali, že s ním potřebujeme něco projednat, načež zastavil a dojednávali jsme s ním, aby svolal schůzi zemědělské komise, kde je předsedou, aby se v této mohla projednat otázka rozšíření členské základny dosavadního JZD. Asi po patnácti minutách pak křičela na Opočenského jeho matka, aby přepřáhl do pohrabáče a stahoval seno, neboť se mračilo. V uvedeném okamžiku opět přišel k nám neznámý muž a hlasitě křikl na Opočenského: „Pepíku, nenech se jimi zdržovat, zůstaň tam, kde jsi. Do JZD nechod', abys nemusel žebrot.“

Na to se Opočenský usmál, aniž by něco řekl a pokračoval v práci. My jsme potom neznámému muži domlouvali, jakého výroku použil, že nám dělá protiažitaci. Načež nám pak řekl, že jsme flákači, že lepší bychom udělali, kdybychom šli dělat, že on sám ve tři hodiny vstává a dělá v rámci jeho dvoudenní dovolené.

Na to jsme se s neznámým mužem rozešli a šli jsme na polní cestu, směrem k Müllerové, které jsme se chtěli zeptat, jak se neznámý muž jmenuje. Když neznámý muž viděl, že jdeme směrem

k Müllerové, tak nás předešel a po našem příchodu k ní začal argumentovat tím, že pomáhá těmto starým lidem, kteří by museli chcípnout hladu, čímž myslel manžele Müllerovy. S neznámým mužem jsme se opět dostali do debaty, ve které jsme jej chtěli přesvědčit, že nejedná správně. Vysvětlovali jsme mu, proč se rolníci získávají do JZD. Muž na to řekl, že Müllerovi nechali větší část půdy státu. Sami že si nechali tři krávy a kus polí pro zajištění krmné základny pro dobytek a ostatní pole že nechali ladem. Toto že jsou nuceni dělat proto, aby nechcípili hladem. Říkal, že Müllerovi mají dluh 20 000 Kčs. A že byli okradeni okresem o lom, který si zpachtoval, a že do dnešního dne korunu nedostali. Dále uvádím to, že při výroku, že jsme flákači, ještě dodal, že mluví z úst celé vesnice.

Zjistili jsme, že neznámý muž se jmenuje Veselý a má známost s dcerou Müllera. Veselý pak prohlašoval a vychvaloval poměry za první republiky, že se měl velmi dobře.

Okresním soudem v Jilemnici byl Stanislav Veselý za pobuřování a rozvracení republiky odsouzen k patnácti měsícům vězení nepodmíněně a po vykonání trestu měl zákaz pobývání v okrese Jilemnice na tři roky. Stanislav se 25. 9. 1958 odvolal ke Krajskému soudu v Liberci, který 29. 10. 1958 odvolání v plné míře zamítl.

Když si Stanislav Veselý v Plzni Na Borech odkroutil polovinu trestu, požádal o prominutí zbytku trestu a o podmínečné propuštění. I to mu však bylo zamítnuto. (V roce 1990 byl v plném rozsahu rehabilitován.)

Hospodář Robert Müller dlouhodobě onemocněl. Podepsala se na něm dřina, kdy nedal tělu odpočinout. A v pětadesáti letech ubývají síly i zdravému člověku. Po částečném uzdravení už mohl dělat v hospodářství pouze lehčí práce. Nutno připomenout, že od roku 1953 byl bez finančních prostředků, neboť nedostával důchod.

21. 6. 1957 napsala Františka Müllerová dopis do Liberce na podnik Československé státní silnice a. s. a nabídla jim pronájem lomu. 4. 7. 1957 s Františkou Müllerovou podnik uzavřel

Zarostlý a opuštěný Müllerův lom. Po vytěžení mnoha tisíc kubíků kvalitního melafyru má v některých místech těžební stěna výšku 32 m.

smlouvu, kdy za každý vytěžený kubík kamene zaplatí podnik 0,40 haléřů. Po dvou letech těžby kamene, kdy kolem Müllerova statku projíždělo jedno plně naložené auto drceným štěrkem za druhým a kdy firma zatím nezaplatila ani korunu, požádala paní Müllerová, zda by peníze za vytěžený kámen mohla liberecká

firma zaslat jejímu manželovi, že je bez důchodu a na veškeré jejich finance je uvalená exekuce.

19. dubna 1958 dostala odpověď, že za poslední dva roky firma v Müllerově lomě vytěžila celkem 4 560 kubíků kamene a že částku 1 824,- Kčs posílají dle smlouvy Státní spořitelně, která peníze použije na umoření dluhu. Zároveň byla paní Müllerová upozorněna, že od 1. ledna 1958 nesmí podnik platit soukromým majitelům pozemků, na kterých dobývá kámen, i jakoukoliv náhradu za přenechání těžby a smí pouze platit nájemné z pozemků.

Na základě tohoto státního rozhodnutí si Františka Müllerová uvědomila, že nebude mít z čeho splácet zbytek dluhu a po dohodě s rodinou 16. června 1959 darovala téměř všechny pozemky včetně lomu státu, a zároveň žádala Státní spořitelnu a finanční úřad o likvidaci všech finančních pohledávek vůči čp. 1. Zbytkový dluh z vypůjčených 70 000,- Kčs činil u Státní spořitelny 12 282,- Kčs. Finančnímu úřadu neplatila paní Müllerová daně v letech 1953–1957. Ráda by zaplatila, ale neměla z čeho. Za domovní daň a za daň zemědělskou tedy za tyto roky nezaplatila celkem 2 550,-

Kčs. Celkové pohledávky včetně spořitelny činily 14 832,- Kčs. Finanční úřad v Jilemnici odhadl pozemky darované státu a obecním úřadům v Peřimově a v Horní Sytové na celkovou sumu 90 072,- Kčs. Když odečteme všechny pohledávky, darovali Müllerovi, důchodci bez důchodu, státu majetek v hodnotě 75 240,- Kč. Müllerovi si nechali pouze 1,30 ha okolo statku, aby užívali krávu v chlévě. Oba koně postupně prodali už dříve.

Jak jsme již psali ve Zpravodaji 1/2022 a 2/2022 v článku o založení zemědělského družstva v Peřimově, od 1. září 1961 začalo v Müllerově lomu intenzivně těžit kámen JZD Peřimov, neboť ho dostalo od státu k užívání. V lomě na drtičce pracovali dva stálí pracovníci podniku Průmyslu kamene ze Skutče. Vyráběli pomocí drtičky štět a makadam pro potřeby družstva. Velké kameny jim rozstřeloval střelmistr Vladimír Sucharda. V roce 1967 stálí pracovníci z lomu odešli a kámen byl z lomu využíván pouze příležitostně na opravu cest. Lom i přístupová cesta postupně začaly zarůstat náletovými dřevinami.

29. 5. 1969 píše paní Müllerová radě MNV v Peřimově návrh, že obci prodá svoji soukromou cestu a most k hlavní silnici do Víchové za jednorázovou částku 50 000,- Kč, protože jsou lehkými vozidly všeobecně využívány. 6. 6. 1969 předseda MNV paní Müllerové odpověděl, že MNV Peřimov tuto cestu neužívá a nepotřebuje, tudíž o koupi nemá zájem.

Robert Müller zemřel po delší nemoci v úterý dne 27. dubna 1971 v nočních hodinách ve věku 89 let a jeho žena Františka Müllerová zemřela po delší nemoci v úterý dne 20. srpna 1974 v odpoledních hodinách ve věku 80 let. U obou proběhl evangelický pohřební obřad.

V současné době se plánuje zbudování zpevněné cesty od Příčnice po vrstevnici kolem lomu až k čp. 1. České dráhy mají v plánu rekonstruovat velký železniční most přes Jizeru u železniční zastávky Horní Sytová, součástí nového mostu bude též lávka pro chodce i pro cykloturisty. Stávající přejezd Müllerovy cesty přes železniční koleje bude zrušen. Most přes Jizerku, který měl rodině Müllerových přinést bezpečné živobytí a šťastný a spokojený život, je přivedl do slzavého údolí.

Na závěr tohoto příběhu se nabízí otázka: Byl to opravdu jen ten most, který přivedl do neštěstí a na mizinu jedno po léta prosperující hospodářství v Pojizeří? Po zrušení přejezdu přes železniční koleje most ztrácí význam. Mohl by být tedy pojmenován most Jára Cimrmana, neboť to patrně bude most vedoucí odněkud nikam.

Milan Jiříšta
Fotografie z 8. dubna 2023

Počasi

Srážky (v mm) v Peřimově v uplynulých pěti letech zaznamenané Zdeňkem Zemánkem:

	2019	2020	2021	2022	2023
Leden	150	43	86	79	93
Únor	35	146	51	157	70
Březen	82	49	32	9	112
Duben	9	9	20	48	68
Květen	92	107	102	43	21
Červen	17	146	59	82	35
Červenec	25	54	106	78	54
Srpen	43	89	139	58	160
Září	83	48	39	93	23
Říjen	71	90	49	31	63
Listopad	83	43	70	43	146
Prosinec	62	42	71	76	136
celkem	752	866	824	797	981

Tříkrálová sbírka vynesla v lednu 2024 v Peřimově 22 030 Kč. Děkujeme!

Zpravodaj OÚ Peřimov, tel.: 481 543 264, obec.perimov@tiscali.cz, www.obecperimov.cz
Uzávěrka 23. 3. 2024, počet výtisků 165, neoznačené texty a fotografie Mojmir Zemánek.